

Boží host v našich rodokmenech (Mt 1, 1 -17), kázání na Boží hod vánoční

I. Množství jmen ...

Možná si vzpomenete, že když jsem tu v Huslenkách kázal své první vánoční kázání, bylo to právě na tento text: na **Listinu rodu Ježíše Krista** z počátku Matoušova evangelia. Na Ježíšův rodokmen. Je to poněkud zvláštní text (nejen) pro vánoční kázání. Možná jste nevěděli, zda se při předčítání toho množství jmen usmívat, nebo zívat nudou. Některé jména nám asi nejspíš něco málo řeknou – určitě jména praotců Izraele Abraháma, Izáka a Jákoba z úvodu rodokmenu. Také jméno krále Davida, nebo jméno Josefa ze závěru listiny je nám jistě známé. Ale většina těch jmen? Víte kupříkladu kdo to byl *Zorobábel, Eljakim, Achim nebo Eliud*? Ne? Nic si z toho nedělejte, já taky ne. Říci si ale, že o většině těch jmen nevíme nic, to byl přece jen chabý závěr vánočního kázání. Proto jste přece dnes do kostela nepřišli. Pojdme se tedy podívat alespoň na to, co víme a co by nám snad mohlo přijít zajímavé hlavně v souvislosti s tím dnešním vánočním příběhem o Narození Ježíšově.

II. Syn Davidův a Abrahamův ...

Řeč je tedy o Ježíšově rodokmenu. Evangelista Matouš ho nazývá jako **Knihu rodu Ježíše Krista, syna Davidova, syna Abrahamova**. Je jasné, že hlavní místo v něm mám ten, ke kterému celý ten výčet jmen směřuje, tedy Ježíš. Ale někým musí ten rodokmen i začínat. Hned v nadpise je Ježíš nazván synem Davidovým a synem Abrahamovým. Té spjatosti s Davidem nejspíš budeme rozumět. David byl v Izraeli králem, vlastně tím největším, zakladatelem celé Davidovské dynastie. A o Ježíši jsme přece zpívali, že je z rodu královského. Tím je míněno, z rodu krále Davida, z rodu krále Izraele ... Ostatně rodokmen zapsaný Matoušem, je ve své první třetině i rodokmenem Davidovým... Ale co ten Abraham, jímž de facto výčet jmen Ježíšova rodu začíná? Proč právě od něj? Abraham bývá nazýván praotcem všech národů, stal se jím podle Božího slibu, že jeho potomků bude jako na nebi hvězd. Ale především je to praotec jednoho národa, toho Bohem vyvoleného, národa židovského. Tím, že Ježíšův rodokmen začíná právě od něj, se nám chce říct mimo jiné právě i toto: **Ježíš byl žid**. To jistě není pro nás nějaké překvapivá novina. To víme. Ale v minulosti se na to v církvi i ve společnosti rádo zapomínalo. Dokonce tak, že se říkalo: *Židé nám zabili Pána Ježíše...* Důsledky tohoto zapomení byly ovšem katastrofální ... Byla to stejná hloupost, jako když mi někdy říkáme, že nám katolíci zabili Mistra Jana. Hus byl samozřejmě také katolík, takže když už tak - *zabili si Husa*. Také Ježíš od počátku jejich- Židů. Vyslán na svět pro jejich spasení, jako jejich Mesiáš. Pravý král Židů. S touto korunou a tímto nápisem nad křížem také skončil. V tom ale právě tkví pointa jeho pojmenování synem Abrahamovým. Podobně jako Boží zaslíbení určené Abrahamovi neplatilo jen pro něj, ale pro celé jeho potomstvo a celý lid, tak i zaslíbení spojené s Ježíšem neplatí jen pro jediný národ, ale pro všechny. Ten, který přišel na zem pro záchranu Izraele se stal nakonec zachráncem nás všech. Židů i pohanů, evangelíků, katolíků, chudých i bohatých, svobodných i zotročených, mužů i žen ...

III. Syn Tamar, Rachab, Rút... a Marie

Ano, i žen. I ty se v Ježíšově rodokmenu na několika místech objevují. Mezi Židy ovšem nebylo zvykem brát ženy tak úplně vážně. Jistěže k tomu, aby Naason zplodil Salmóna, nějakou tu ženu potřeboval, to bylo každému jasné. Ale starozákonní kronikáři necítili potřebu jména těchto žen zmiňovat. Přesto se v Ježíšově rodokmenu zapsaném Matoušem několik žen objeví. No, ale jakých! Všechno jsou to totiž ženy, které bychom nejspíš nazvali ženami nevalné pověsti. Hned ta první Tamar - aby si zajistila děti, převlékal se za prostitutku a nabídla se svému tchánu Judovi. Ta další zmíněná Rachab za prostitutku převlíkat nemusela - protože jí prostě byla. Rút pro změnu byla cizinka, která se do Ježíšova rodokmenu dostala tak, že přilehla k opilému Boázovi na hromadě obilí... S ženou Urijášovou měl zase nikoliv Urijáš, nýbrž král David syn Šalamouna, ale ten hrozný příběh, který tomu předcházela, zde snad raději ani nebudeme rozmazávat ... Nabízí se otázka, jak se zrovna tyto ženy mohly do Kristova rodopisu dostat, proč zrovna ony? Ale ta otázka nemá jinou odpověď než tu, že cesta spásy není pěšina, kterou bychom si sami mohli vyšlapat, třeba i vlastní pílí, počestností nebo dobrými mravy. Ale Bůh sám hledá v našich leckdy divokých nebo pochmurných životech způsob, jak ze své milosti uskutečnit dílo naší záchrany. Nepřišel totiž zachránit čisté nebo vyvolené, ale právě nás ...

Posledním ženou v Ježíšově rodopise je **panna jména Maria**. Porovnání s těmi ostatními ženami pro ni vyznívá ještě docela dobře: je přece jenom svobodnou matkou ... Jenže právě s ní, s Marií, je spojen ten vůbec **největší skandál celého Ježíšova rodokmenu...**

IV. Immanuel - Bůh s námi

Celou dobu o tom výčtu jmen 42 generací mluvíme jako o Ježíšově rodokmenu. Sám evangelista Matouš ostatně ten soupis jmen Listinou rodu Ježíše Krista nazývá. Jenže slyšeli jsme v jeho závěru přece dobře: *Jáko b měl syna Josefa, muže Marie, z níž se narodil Ježíš, řečený Kristus*. Ano, na poslední řádce rodopisu dochází náhle ke kličce, která mění vše předtím řečené. Vždyť je to rodokmen Josefa, jenž ovšem přece **nebyl** Ježíšův otec! Ježíš byl počat z Ducha svatého, je nikoliv Josefovým, ale Božím synem. Proč se ale tedy Matouš výčtem všech těch jmen tak mořil – a proč jsem jím tedy mořil i já dnes vás. Neudělali bychom lépe, kdybychom tu první stránku Nového zákona prostě vytrhli z Bible a začali rovnou větou: *Narození Ježíše Krista se událo takto...?* Jistěže ne! Matouš samozřejmě věděl, proč to napsal zrovna tak. Onen výčet nazývá Listinou rodu Ježíše Krista právě proto, že do ní Ježíš vlastně nepatří, ale že tam byl vepsán, adoptován. Není jedním z těch jmen, ale jménem, ve kterém dochází všechna předchozí jména a jejich příběhy svého rozřešení a naplnění. Ježíš se jakožto Boží syn rodí mezi nás, přichází do našich rodokmenů jako Boží host. Je Immanulem, Bohem na naší straně, Bohem přicházejícím do našich zrodů i zmarů, vzmachů i pádů. Přijímá naše člověčenství, ale zůstává synem Boha: a tím pádem je i tím jediným, kdo nám může zjednat záchranu.

Tento poslaný Kristus - zachránce, již nám narodil se, veselme se, radujme se!